

شیوع اختلالات ناخن در دبستانهای تهران

دکتر اطهر معین

استادیار دانشکده پزشکی دانشگاه شاهد، تهران

نادر فلاح

کارشناس ارشد آمار حیاتی، دانشکده پزشکی دانشگاه شاهد، تهران

بوسیله ترومای فیزیکی یا بیماری موضعی و سیستمیک آسیب ببینند. رشد روزانه ناخن‌های دست $1/1\text{mm}$ و ناخن‌های پا $1/4$ تا $1/4$ آن می‌باشد. ضخامت ناخن‌های دست $0.75-0.5$ و ناخن‌های پا 1mm است. ناخن سالم صاف و شفاف است. در کودکی ناخن‌ها معمولاً نازک و انعطاف‌پذیر است و اختلالات ناخن در بچه‌ها غیر شایع است. اختلالات اکتسابی، ژنتیکی، تروما و بیماری‌های پوستی و سیستمیک می‌توانند باعث تغییرات اجزای مختلف ناخن و تغییر شکل یا ساختمان آن بشوند. اختلالات ناخن مثل پوست به راحتی قابل بیوپسی و تفسیر کردن نیست و از طرفی مقاومت بیمار و ریسک آسیب دائمی در اثر بیوپسی باعث می‌شود متخصصین پوست کمتر به این کار بپردازند (۲۰۴). تشخیص تغییرات طبیعی ناخن برای افتراق از بیماری‌های آن مهم است. ناخن‌های متعری شکل (قاشقی) از بدو تولد تا ۳ سالگی طبیعی است. ناخن طبیعی ممکن است تعداد کمی فرورفتگی‌های کوچک (Pitting) در صفحه خود داشته باشد. نقاط سفید پراکنده (لکونیشیا) در صفحه ناخن شایع بوده و خطوط طولی روی ناخن‌ها نیز از تغییرات شایع دیگر ناخن در دوران کودکی است (۵).

در این مطالعه هدف ما تعیین شیوع لکونیشیا، پیتینگ و ناخن قاشقی در دبستان‌های تهران و مروری بر علل ایجادکننده این تغییرات است. تغییرات دیگر ناخن مانند اونیکولیز، هیپرکراتوز زیر ناخن، لاملار دیستروقی و... به علت کم بودن تعداد با نبودن مورد بررسی قرار نگرفت.

مواد و روش‌ها:

برای این مطالعه در مناطق ۲۰ گانه آموزش و پرورش تهران به روش تصادفی منظم ۳۶ مدرسه از بین مناطق و مدارس موجود انتخاب گردید. تغییرات ناخن در دانش‌آموزان کلاس اول و پنجم توسط پزشک متخصص پوست مورد بررسی قرار گرفت.

تعاریف:

- لکونیشیا: سفیدی کامل یا ناقص ناخن (بخشی از ناخن سفید

ناخن پوشش حفاظتی، دفاعی و زیبایی انگشتان می‌باشد. بیماری‌های پوستی، سیستمیک و تروما می‌توانند باعث تغییرات ناخن شوند. شناخت تغییرات طبیعی ناخن برای افتراق از بیماری‌های آن مهم است. اطلاعات کمی در مورد شیوع اختلالات ناخن در کودکان وجود دارد. در این مطالعه هدف ما تعیین شیوع لکونیشیا، پیتینگ و ناخن قاشقی در دبستان‌های تهران می‌باشد. ۱۹۰۲ دانش‌آموز مورد معاینه قرار گرفتند که ۱۶/۹٪ لکونیشیا، ۲/۱٪ پیتینگ و ۱/۸٪ ناخن قاشقی داشتند. در این اختلالات تفاوتی بین پسرها و دخترها وجود نداشت. لکونیشیا و پیتینگ در کلاس پنجمی‌ها بیشتر از کلاس اولی‌ها بود و از بین مناطق مختلف آموزش و پرورش شیوع لکونیشیا و پیتینگ در منطقه ۱۱ بیشتر بود. ارتباط معنی‌داری بین اختلالات ناخن و بیماری‌های پوستی و یا سیستمیک واضحی وجود نداشت و احتمالاً تروما بیشترین نقش را در ایجاد این ضایعات دارد. با توجه به اهمیت تشخیص آنمی فقر آهن و کمبود سیستین پیشنهاد می‌شود تحقیقی در مورد ارتباط ناخن قاشقی با آنمی فقر آهن یا کمبود سیستین در کودکان دبستانی صورت گیرد.

واژه‌های کلیدی: لکونیشیا، پیتینگ، ناخن قاشقی

مقدمه:

ناخن یکی از ضمایم پوست و پوشش حفاظتی، دفاعی و زیبایی انگشتان است و در درک لمس ظریف و گرفتن اشیاء کوچک نیز کمک می‌کند (۳، ۲، ۱). ناخن متشکل از ماتریکس، صفحه، بستر، ماهک، کوتیکول، چین‌ها و هیپوئیکوم است. ماتریکس ناخن صفحه ناخن را ایجاد می‌کند و صفحه ناخن متشکل از مواد شاخی است که دسکوآماسیون در آن صورت نمی‌گیرد. ناخن بطور مداوم رشد می‌کند مگر اینکه ماتریکس